
ШЕПІТЬКО МИХАЙЛО ВАЛЕРІЙОВИЧ,

старший науковий співробітник, докторант
Науково-дослідного інституту вивчення проблем
злочинності імені академіка В. В. Сташиса
Національної академії правових наук України,
Україна, м. Харків
e-mail: shepitko.michael@gmail.com
ORCID 0000-0002-7164-8037

УДК 343.36

Поняття та види злочинів проти правосуддя за законодавством зарубіжних країн

Стаття присвячена дослідженню злочинів проти правосуддя через аналіз законів про кримінальну відповідальність різних країн. Для цього кримінальні та карні кодекси цих країн були розподілені на види залежно від класифікації законодавцем злочинів проти правосуддя на види. Дослідження продемонструвало відмінності у формулюванні злочинів проти правосуддя у різних правових формах. Разом із цим було виокремлено злочини проти правосуддя, які є типовими для більшості країн, закони про кримінальну відповідальність яких оцінювались. Крім того, в роботі вказується, що законодавці різних країн використовують різні назви для цих злочинів і, як наслідок, захищають різні об'єкти: 1) відправлення правосуддя; 2) правосуддя. Закони про кримінальну відповідальність окремих країн здійснюють охорону суміжних або супутніх із правосуддям об'єктів.

Ключові слова: порівняльне кримінальне право, злочини проти правосуддя, злочини проти відправлення правосуддя, лжесвідчення, неправосудне рішення, втеча.

Постановка проблеми. Злочини проти правосуддя за законодавством зарубіжних країн відіграють суттєву роль у захисті прав, свобод та інтересів людини і громадянина. У наукових джерелах відзначається поява окремих досліджень, присвячених порівняльному аналізу кримінального законодавства європейських [1] та інших країн

[2]. В. М. Додонов, аналізуючи законодавство різних країн щодо встановлення кримінальної відповідальності за злочини проти правосуддя, констатує, що в більшості країн світу законодавець розглядає суспільні відносини у сфері здійснення правосуддя як самостійний родовий об'єкт посягання [2, с. 472]. Це означає, що для законо-

давця є типовим виокремлення окремої групи злочинів, які забезпечують захист у сфері правосуддя. Назва цих розділів законів про кримінальну відповідальність указує на охорону саме правосуддя та пов'язаних із ним суспільних відносин.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження поняття та видів злочинів проти правосуддя через аналіз законодавства інших країн є нетиповим. Разом із цим В. М. Додонов, О. С. Капінус та С. П. Щерба приділяли певну увагу порівняльному дослідженню злочинів за кримінальним законодавством інших країн [2]. Порівняльний аналіз окремих злочинів проти правосуддя здійснювався в межах досліджень Л. В. Трушківської (щодо кримінально-правової охорони життя, здоров'я, власності захисника чи представника особи) [3, с. 8], О. В. Мандро (щодо відповідальності за посягання на суддю, народного засідателя чи присяжного в кримінальному праві зарубіжних країн) [4, с. 8], О. О. Вакулика (щодо відповідальності за примушування давати показання за законодавством окремих зарубіжних країн) [5, с. 8], С. Є. Дідика та В. М. Єднака (щодо відповідальності судді (суддів) за кримінальним законодавством деяких зарубіжних країн) [6, с. 8; 7, с. 7], В. А. Головчука та О. В. Бринзанської (щодо кримінально-правової охорони порядку виконання судових рішень) [8, с. 8–9; 9, с. 7].

Метою статті є дослідження поняття та видів злочинів проти правосуддя за законодавством зарубіжних країн.

Виклад основного матеріалу. Вирішення питання щодо найменування

розділів кримінальних кодексів, що включають злочини проти правосуддя та відповідно їх родового об'єкта, вирішується в законодавствах різних країн неоднаково, а інколи за рахунок встановлення інших груп злочинів, які лише частково здійснюють охорону та регулювання суспільних відносин у сфері правосуддя. Визначення назви відповідного розділу (глави, титулу) та родового об'єкта злочинів проти правосуддя впливає також і на те, які суспільно небезпечні діяння в тій чи іншій країні визнаються злочинами.

Дослідження злочинів проти правосуддя різних країн світу дозволило об'єднати їх у дві основні групи за родовим об'єктом – це суспільні відносини, які забезпечують охорону: 1) відправлення правосуддя; 2) правосуддя.

До *першої групи злочинів проти правосуддя* можна віднести розділи законів про кримінальну відповідальність Естонії, Іспанії, Італії, Канади, Латвії, Польщі, Португалії, Фінляндії, Франції та Швейцарії, які забезпечують охорону відправлення правосуддя. Зазвичай вони мають назву «Злочини проти відправлення правосуддя» (Crimes against administration of justice).

Одним із найстаріших досліджуваних чинних законів про кримінальну відповідальність у цій групі є Кримінальний кодекс Фінляндії (The Criminal Code of Finland), що діє з 1889 р. Розділом 15 КК Фінляндії передбачено «Злочини проти відправлення правосуддя» (Offences against the administration of justice), в якій включено 13 секцій (злочинів) [10].

За Карним кодексом Італії (Codice penal italiano) від 19 жовтня 1930 р.

встановлено відповідальність за вчинення злочинів проти правосуддя. Зокрема, мова йде про розд. III «Правопорушення проти відправлення правосуддя» (*Dei delitti contro l'Amministrazione della giustizia*), що включає в себе 3 глави та 43 злочини [11]. Злочини розподілені у главах таким чином: 1) правопорушення проти судової діяльності (*Capo I – Dei delitti contro l'attività giudiziaria*); 2) правопорушення проти авторитету судових рішень (*Dei delitti contro l'autorità delle decisioni giudiziarie*); 3) про довільний захист з особистих причин (*Della tutela arbitraria delle private ragioni*).

Аналогічний підхід для найменування злочинів проти правосуддя обрав швейцарський законодавець. Однак за Карним кодексом Швейцарії (*Codice penale svizzero*) від 21 грудня 1937 р. виокремлюється окремий розд. 17 «Злочини та проступки проти відправлення правосуддя» (*Dei crimini o dei delitti contro l'amministrazione della giustizia*), який містить у собі лише 11 злочинів без розподілу злочинів на види [12].

У Кримінальному кодексі Канади 1985 р. (*Criminal Code of Canada*) виокремлюється ч. IV «Злочини проти відновлення права та правосуддя» (*Offences Against the Administration of Law and Justice*), яка включає в себе 3 підрозділи та 32 статті. Дана група злочинів відповідно до назви є ширшою порівняно із законами про кримінальну відповідальність інших країн. Розділ включає в себе три окремих напрями: «Корупція та непокор» (*Corruption and Disobedience*), «Неправдиве правосуддя» (*Misleading Justice*) і «Втеча та

насильницьке звільнення з-під варти» (*Escapes and Rescues*) [13].

Карний кодекс Іспанії (*Código Penal de España*), прийнятий 23 листопада 1995 р., містить у собі титул XX з аналогічною назвою (*Delitos contra la Administración de Justicia*). У ньому встановлено покарання за вчинення 27 злочинів проти відправлення правосуддя. Злочини включені в 9 глав: 1) зтягування (*Capítulo I, De la prevaricación*); 2) невиконання зобов'язань щодо попередження злочинів чи сприяння переслідуванню (*Capítulo II, De la omisión de los deberes de impedir delitos o de promover su persecución*); 3) приховування (*Capítulo III, Del encubrimiento*); 4) довільна реалізація свого права (*Capítulo IV, De la realización arbitraria del propio derecho*); 5) неправдиві обвинувачення та скарги, а також симуляція правопорушення (*Capítulo V, De la acusación y denuncia falsas y de la simulación de delitos*); 6) неправдиве показання (*Capítulo VI, Del falso testimonio*); 7) перешкоджання здійсненню правосуддя та професійна невірність (*Capítulo VII, De la obstrucción a la Justicia y la deslealtad profesional*); 8) порушення вироку (*Capítulo VIII, Del quebrantamiento de condena*); 9) злочини проти відправлення правосуддя Міжнародним кримінальним судом (*Capítulo IX, De los delitos contra la Administración de Justicia de la Corte Penal Internacional*) [14]. У Карному кодексі (*Kodeks karny*) Польщі від 6 червня 1997 р. також передбачено 17 злочинів проти відправлення правосуддя (розд. XXX, *Przestępstwa przeciwko wymiarowi sprawiedliwości*) [15].

За Кримінальним кодексом Республіки Латвія (Criminal Code of the Republic of Latvia), який було прийнято 17 червня 1998 р., виокремлюється окремий розд. XXIII «Кримінальні правопорушення проти відправлення правосуддя» (Criminal Offences against Administration of Justice), що включає в себе 28 злочинів [16]. Аналогічну назву має розд. XVIII Карного кодексу Естонії (Penal Code of Estonia), прийнятого 6 червня 2001 р., який включає в себе 4 підрозділи та 40 злочинів: 1) перешкоджання відправленню правосуддя (Division 1, Obstruction of Administration of Justice); 2) правопорушення проти персональних прав у досудовому, позасудовому або судовому процесі (Division 2, Offences against Person's Rights in Pre-trial, Extra-Judicial or Court Proceedings); 3) правопорушення проти виконання покарання (Division 3, Offences against Enforcement of Punishment); 4) правопорушення проти виконання судового рішення (Division 4, Offences against Enforcement of Court Decision) [17].

Близьким формулюванням розділу, що встановлює відповідальність за вчинення злочинів проти відправлення правосуддя, є розд. III Карного кодексу Португалії (Código Penal Português) 1982 р. «Злочини проти реалізації правосуддя» (Capítulo I, Dos crimes contra a realização da justiça), що охоплює 13 злочинів [18]. До цієї групи злочинів проти правосуддя можна віднести Карний кодекс (Code Pénal) Французької Республіки від 22 липня 1992 р. У ньому встановлено кримінальну відповідальність за вчинення злочинів проти правосуддя – розд. IV «Пере-

шкодження здійсненню правосуддя» (Des atteintes à l'action de justice). До цього розділу включено статті з 434¹ по 434⁴⁷ у таких секціях: 1) перешкоджання для звернення до правосуддя (Des entraves à la saisine de la justice); 2) перешкоджання для здійснення правосуддя (Des entraves à l'exercice de la justice); 3) посягання на владу правосуддя (Des atteintes à l'autorité de la justice); 4) додаткові обмеження та відповідальність юридичних осіб (Peines complémentaires et responsabilité des personnes morales) [19].

До *другої групи злочинів проти правосуддя* можна віднести розділи законів про кримінальну відповідальність Албанії, Вірменії, Литви, Молдови та Узбекистану, а також близьких до них за назвою Ізраїлю, Казахстану та Таїланду, які безпосередньо забезпечують охорону *правосуддя*. Вони включають у себе окремий розділ з назвою «Злочини проти правосуддя» (Crimes against Justice).

Так, у КК Узбекистану (від 22 вересня 1994 р.) міститься окремий розд. 16 «Злочини проти правосуддя» (Crimes against justice), що включає в себе 12 злочинів [20]. Такою самою назвою об'єднано злочини: КК Республіки Албанія (від 28 січня 1995 р.) – 25 кримінальних діянь у розд. IX (Criminal Acts against Justice) [21]; КК Республіки Литва (від 26 вересня 2000 р.) – 18 злочинів та проступків проти правосуддя в розд. XXXIV (Crimes and Misdemeanours against Justice) [22]; КК Республіки Молдова (від 18 квітня 2002 р.) – 20 злочинів проти правосуддя в розд. XIV [23]; КК Республіки Вір-

менія (від 29 квітня 2003 р.) – 24 злочини проти правосуддя в розд. 31 [24].

Карний кодекс Таїланду 1956 р. об'єднує в собі Титул III «Злочини, пов'язані із правосуддям» (Offence Relating to Justice), що включає два розділи: 1) злочини проти судових службових осіб (Offence against the Judicial Officials) – 33 статті; 2) службові злочини в судових органах (Malfeasance in Judicial Office) – 6 статей [25].

Карний кодекс Ізраїлю 1977 р. включає в себе 31 статтю у розд. IX із близькою назвою до злочинів проти правосуддя «Правопорушення, пов'язані із громадським порядком та правосуддям» (Offences Relating to Public Order and Justice) [26]. Кримінальний кодекс Республіки Казахстан від 3 липня 2014 р. містить також близьку за назвою групу злочинів, що об'єднана назвою «Кримінальні правопорушення проти правосуддя та порядку виконання покарань» (гл. 17, що включає 30 правопорушень) [27].

Кримінальне законодавство цілого блоку країн (Грузії, Данії, Нідерландів, Німеччини, Норвегії, Туреччини, Чехії, Швеції та Японії) забезпечує охорону суміжних або супутніх із правосуддям об'єктів, на відміну від двох основних груп країн, що охороняють відносини правосуддя або відправлення правосуддя: 1) судова влада (Грузія) або судові органи (Туреччина); 2) правдивість заяв, показань, висновків, обвинувачень та рішень у судовому провадженні (Данія, Нідерланди, Німеччина, Норвегія, США, Швеція); 3) ухилення від правосуддя, перешкоджання правосуддю, а також втеча та

звільнення (США); 4) публічна влада (Нідерланди, Німеччина, Чехія).

Аналіз злочинів проти правосуддя, які встановлені законами про кримінальну відповідальність різних країн, указує на їх різну кількість та зміст. Необхідно зазначити, що встановлення злочинів проти правосуддя є типовим для законодавця різних країн. Це може вказати на суспільну небезпечність злочинів у сфері правосуддя та необхідність протидіяти їм кримінально-правовими засобами. Утім законодавець у різних країнах підійшов по-різному щодо формулювання злочинів проти правосуддя та назв розділів, які їх охоплюють. Відповідно до цього нами було названо дві основні групи підходів щодо формулювання назв та родових об'єктів злочинів проти правосуддя. Аналіз конкретних злочинів проти правосуддя дозволяє визначити типові злочини проти правосуддя: 1) неправдиве повідомлення про вчинення злочину, симуляція злочину, неповідомлення про вчинення (тяжкого) злочину та фальсифікація доказів; 2) неправдиве обвинувачення, лжесвідчення, лжеприсяга та інші неправдиві заяви; 3) злочини, пов'язані із прийняттям незаконних рішень (незаконне затримання або арешт, примушування давати показання, відмова від здійснення правосуддя, постановлення неправдивого судового рішення); 4) корупційні злочини осіб, що здійснюють правосуддя; 5) погроза або насильство проти учасників провадження, а також посягання на їх власність; 6) перешкоджання відправленню правосуддя, неявка та наклеп; 7) втеча

з місця позбавлення волі, звільнення особи, яка відбуває покарання, та приховування злочину; 8) інші злочини на стадії виконання судового рішення або вироку (невиконання судового рішення, ухилення від виконання судового рішення, бунт засуджених).

Висновки. Найбільш типовими групами злочинів проти правосуддя є ті, які законодавець сформулював як «Злочини проти відправлення правосуддя», а також «Неправдиве обвинувачення, лжесвідчення, лжеприсяга та інші неправдиві заяви» та «Втеча з місця позбавлення волі, звільнення

особи, яка відбуває покарання та приховування злочину» (Данія, Іспанія, Канада, Нідерланди, Німеччина, Норвегія, США, Швеція, Японія та ін.). Крім того, стає тенденцією виокремлення злочинів проти правосуддя, які спрямовані на забезпечення діяльності Міжнародного кримінального суду. Причому такий підхід реалізується через визначення конкретних злочинів або через встановлення примітки, що дія Закону про кримінальну відповідальність розповсюджується для захисту діяльності Міжнародного кримінального суду.

Список використаних джерел

1. Зубкова В. И. Уголовное законодательство европейских стран: сравнительно-правовое исследование. М.: Юрлитинформ, 2013. 328 с.
2. Сравнительное уголовное право. Особенная часть: монография / под общ. и науч. ред. С. П. Щербы. М.: Юрлитинформ, 2010. 544 с.
3. Трушківська Л. В. Кримінально-правова охорона особистих благ захисника чи представника особи у зв'язку з наданням ними правової допомоги (ст. ст. 398, 400 КК України): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2013. С. 8.
4. Мандро О. В. Кримінальна відповідальність за злочини, що посягають на життя та здоров'я народного засідателя чи присяжного: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2014. С. 8.
5. Вакулик О. О. Кримінально-правова характеристика примушування давати показання: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2011. С. 8.
6. Дідик С. Є. Кримінально-правова охорона правосуддя від незаконних діянь судді як спеціального суб'єкта злочину: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2009. С. 8.
7. Єднак В. М. Кримінальна відповідальність за постановлення суддею (суддями) завідомо неправосудного вироку, рішення, ухвали або постанови з корисливих мотивів: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2015. С. 7.
8. Головчук В. А. Кримінально-правова охорона порядку виконання судових рішень: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2012. С. 8–9.
9. Бринзанська О. В. Кримінальна відповідальність за злочини, що посягають на діяльність установ кримінально-виконавчої системи: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2012. С. 7.
10. The Criminal Code of Finland. URL: <http://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/1889/en18890039.pdf>.
11. Codice penale italiano. URL: <http://www.anvu.it/wp-content/uploads/2016/03/codice-penale-navigabile-4-marzo-2016.pdf>.
12. Codice penale svizzero. URL: <https://www.admin.ch/opc/it/classified-compilation/19370083/index.html>.
13. Criminal Code of Canada. URL: <http://laws-lois.justice.gc.ca/eng/acts/C-46/>.
14. Código Penal de España. URL: http://perso.unifr.ch/derechopenal/assets/files/legislacion/l_20121008_02.pdf.

15. Kodeks karny. URL: <http://karne.pl/karny.html>.
16. Criminal Code of the Republic of Latvia. URL: <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/untc/unpan018405.pdf>.
17. Penal Code of Estonia. URL: https://www.unodc.org/res/cld/document/estonia-criminal-code-as-amended-2013_html/Estonia_Criminal_Code_as_amended_2013.pdf.
18. Código Penal Português URL: <https://www.hsph.harvard.edu/population/domesticviolence/portugal.penal.95.pdf>.
19. Code penal. URL: <http://codes.droit.org/CodV3/penal.pdf>.
20. Uzbekistan Criminal Code. URL: http://www.ctbto.org/fileadmin/user_upload/pdf/Legal_documents/national_provisions/Uzbekistan_CriminalCode_220994.pdf.
21. Criminal Code of the Republic of Albania. URL: <http://www.wipo.int/edocs/lexdocs/laws/en/al/al037en.pdf>.
22. Criminal Code of Lithuania. URL: https://ec.europa.eu/anti-trafficking/sites/antitrafficking/files/criminal_code_lithuania_en_1.doc.
23. The Criminal Code of the Republic of Moldova. URL: https://www.unodc.org/res/cld/document/criminal-code-of-the-republic-of-moldova_html/Republic_of_Moldova_Criminal_Code.pdf.
24. Уголовный кодекс Республики Армения. URL: <http://www.parliament.am/legislation.php?ID=1349&lang=rus&sel=show#31>.
25. Thailand Penal Code. URL: <https://www.samuihorsale.com/law-texts/thailand-penal-code.html#166>.
26. Penal Law of Israel. URL: <https://www.oecd.org/daf/anti-bribery/anti-briberyconvention/43289694.pdf>.
27. Уголовный кодекс Республики Казахстан. URL: https://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31575252#pos=471;-255.

References

1. Zubkova V. I. (2013) *Ugolovnoye zakonodatelstvo evropeyskikh stran: sravnitelno-pravovoye issledovaniye [Criminal legislation of European countries: comparative legal research]* M.: Yurlitinform. [In Russian]
2. *Sravnitelnoye ugolovnoye pravoyu Osobennaya chast [Comparative criminal law Special part]* (2010). (Shcherby S. P. Eds.). M.: Yurlitinform. [In Russian]
3. Trushkivska L. V. (2013) Kryminalno-pravova okhorona osobystykh blah zakhysnyka chy predstavnyka osoby u v'iazku z nadanniam nymy pravovoi dopomohy (st.st. 398, 400 KK Ukrainy) [Criminally-legal hunting of special goods of zahisnika chi of the representative of the individual in the name of their legal entitlements (articles 398, 400 of the KK of Ukraine)] *Abstract of Candidate's thesis*. K. [In Russian]
4. Mandro O. V. (2014) Kryminalna vidpovidalnist za zlochyny, shcho posiahaiut na zhyttia ta zdorovia narodnoho zasidatel'ia chy prysiazhnogo [Criminal liability for crimes encroaching on life and health of people's assessor or jury] *Abstract of Candidate's thesis* K. [In Ukrainian]
5. Vakulyk O. O. (2011) Kryminalno-pravova kharakterystyka prymushuvannia davaty pokazannia [The criminal-legal characteristic of coercion to give testimony] *Abstract of Candidate's thesis* K.. [In Ukrainian]
6. Didyk S. Ye. (2009) Kryminalno-pravova okhorona pravosuddia vid nezakonnykh diian suddi yak spetsialnoho subiekta zlochynu [Criminal law protection of justice from illegal acts of a judge as a special subject of a crime] *Abstract of Candidate's thesis* K. [In Ukrainian]
7. Yednak V. M. (2015) Kryminalna vidpovidalnist za postanovlennia suddeiu (suddiamy) zavidomo nepravosudnoho vyroku, rishennia, ukhvaly abo postanovy z koryslyvykh motyviv [riminal liability for the decision of a judge (judges) of a knowingly unjust sentence, a decision, a decree or ruling on mercenary motives] *Abstract of Candidate's thesis* [In Ukrainian]
8. Holovchuv V. A. (2012) Kryminalno-pravova okhorona poriadku vykonannia sudovykh rishen [Criminal-law protection of the order of execution of court decisions] *Abstract of Candidate's thesis* K. [In Ukrainian]

9. Brynzanska O. V. (2012) Kryminalna vidpovidalnist za zlochyny, shcho posiahaiut na diialnist ustanov kryminalno-vykonavchoi systemy [Criminal liability for crimes encroaching upon the activity of the institutions of the criminal-executive system] *Abstract of Candidate's thesis K.* [In Ukrainian]
10. The Criminal Code of Finland *finlex.fi* Retrieved from: <http://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/1889/en18890039.pdf> [In English]
11. Codice penal italiano *anvu.it* Retrieved from: <http://www.anvu.it/wp-content/uploads/2016/03/codice-penale-navigabile-4-marzo-2016.pdf> [In Italian]
12. Codice penale svizzero *admin.ch* Retrieved from: <https://www.admin.ch/opc/it/classified-compilation/19370083/index.html> [In Italian]
13. Criminal Code of Canada *laws-lois.justice.gc.ca* Retrieved from: <http://laws-lois.justice.gc.ca/eng/acts/C-46/> [In English]
14. Código Penal de España *perso.unifr.ch* Retrieved from: http://perso.unifr.ch/derechopenal/assets/files/legislacion/l_20121008_02.pdf [In Spanish]
15. Kodeks karny Retrieved from: <http://karne.pl/karny.html> [In Polish]
16. Criminal Code of the Republic of Latvia *unpan1.un.org* Retrieved from: <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/untc/unpan018405.pdf> [In English]
17. Penal Code of Estonia *unodc.org* Retrieved from: https://www.unodc.org/res/cld/document/estonia-criminal-code-as-amended-2013_html/Estonia_Criminal_Code_as_amended_2013.pdf [In English]
18. Código Penal Português *hsph.harvard.edu* Retrieved from: <https://www.hsph.harvard.edu/population/domesticviolence/portugal.penal.95.pdf> [In Portuguese]
19. Code penal *codes.droit.org* Retrieved from: <http://codes.droit.org/CodV3/penal.pdf> [In English]
20. Uzbekistan Criminal Code *ctbto.org* Retrieved from: http://www.ctbto.org/fileadmin/user_upload/pdf/Legal_documents/national_provisions/Uzbekistan_CriminalCode_220994.pdf [In English]
21. Criminal Code of the Republic of Albania *wipo.int* Retrieved from: <http://www.wipo.int/edocs/lexdocs/laws/en/al/al037en.pdf> [In English]
22. Criminal Code of Lithuania *ec.europa.eu* Retrieved from: https://ec.europa.eu/anti-trafficking/sites/antitrafficking/files/criminal_code_lithuania_en_1.doc [In English]
23. The Criminal Code of the Republic of Moldova *unodc.org* Retrieved from: https://www.unodc.org/res/cld/document/criminal-code-of-the-republic-of-moldova_html/Republic_of_Moldova_Criminal_Code.pdf [In English]
24. Ugolovnyy kodeks Respubliki Armeniya [The Penal Code of the Republic of Armenia] *parliament.am* Retrieved from: <http://www.parliament.am/legislation.php?ID=1349&lang=rus&sel=show#31> [In Russian]
25. Thailand Penal Code *samuiforsale.com* Retrieved from: <https://www.samuiforsale.com/law-texts/thailand-penal-code.html#166> [In English]
26. Penal Law of Israel *oecd.org* Retrieved from: <https://www.oecd.org/daf/anti-bribery/anti-briberyconvention/43289694.pdf> [In English]
27. Ugolovnyy kodeks Respubliki Kazakhstan [The Criminal Code of the Republic of Kazakhstan] *online.zakon.kz* Retrieved from: https://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31575252#pos=471;-255 [In Russian]

Шепитько М. В., старший научный сотрудник, докторант Научно-исследовательского института изучения проблем преступности имени академика В. В. Сташиса Национальной академии правовых наук Украины, Украина, г. Харьков
 e-mail: shepitko.michael@gmail.com
 ORCID 0000-0002-7164-8037

Понятие и виды преступлений против правосудия по законодательству зарубежных стран

Статья посвящена исследованию преступлений против правосудия посредством анализа законов об уголовной ответственности различных стран. Для этого уголовные кодексы этих стран были разделены на виды в зависимости от классификации законо-

дателем преступлений против правосудия. Исследование продемонстрировало наличие различий в формулировке преступлений против правосудия в различных правовых формах. Вместе с тем были вычленены преступления против правосудия, которые являются типичными для большинства стран, законы об уголовной ответственности которых оценивались. Кроме того, в работе указывается, что законодатели разных стран используют различные наименования для этих преступлений и, как следствие, защищают различные объекты: 1) отправление правосудия; 2) правосудие. Отдельные государства охраняют посредством уголовного закона лишь смежные или сопутствующие правосудию объекты.

Ключевые слова: сравнительное уголовное право, преступления против правосудия, преступления против отправления правосудия, лжесвидетельство, неправосудное решение, побег.

Shepitko M., Senior Staff Scientist, postdoctoral student of Academician Stashis Scientific Research Institute for the Study of Crime Problems of National Academy of Law Sciences of Ukraine, Ukraine, Kharkiv

e-mail: shepitko.michael@gmail.com

ORCID 0000-0002-7164-8037

Concept and Types of Crimes against Justice by Criminal Law of Different Countries

The article is devoted to the research of crimes against justice in connection with the analysis of the different countries' Criminal Laws. Because of this matter, Criminal Codes of these countries were divided into species depending on the legislator's classification of crimes against justice. The study is demonstrated the existence of differences in the formulation of crimes against justice in various legal forms. At the same time, crimes against justice were identified, which are typical for most countries that were analyzed. In addition, the paper indicates that legislators of different countries are used different titles for these groups of crimes and as a consequence – various objects: 1) the administration of justice; 2) justice. Criminal Laws of different States are protected only objects related with justice. Most typical crimes (offences) against justice are: 1) false reporting of crime, simulation of crime, falsification of evidence; 2) false testimony, perjury, false statements; 3) crimes related to the adoption of illegal decisions; 4) Corruption crimes of persons who administer justice; 5) Threats or violence against participants in the proceedings, and attacks on their property; 6) Obstruction of justice; 7) Escape.

Key words: comparative criminal law, crimes against justice, crimes against the administration of justice, perjury, illegal sentence, illegal verdict, escape.